

Helsingin yliopisto - Helsingfors universitet - University of Helsinki ID 2007-255

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Kansantaloustieteen laitos	
Tekijä-Författare-Author Kohonen, Anssi			
Työn nimi-Arbetets titel-Title Yritysverotuksen koordinointi ja verokilpailu Euroopan unionissa			
Oppiaine-Läroämne-Subject Julkinen talous			
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu		Aika-Datum-Month and year 2007-05-14	
		Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 83 s., 27 liites.	
<p>Tiivistelmä-Referat-Abstract</p> <p>Tutkielma analysoi kahden EU:n viimeaikaisen yritysverotuksen koordinoititoimenpiteen vaikutusta unionin sisäiseen verokilpailuun. Vuonna 1997 jäsenmaat sopivat yritysverotuksen käytännesäännöistä, jotka kieltävät ns. haitallisen verokilpailun. Tällä hetkellä komissio ajaa yhteistä ja yhdistettyä yritysveropohjan mallia, ns. CCCTB-mallia, konserniverotuksen perustaksi. Verokilpailututkimuksen perinteinen viesti on se, että EU:n kaltaisella sisämarkkina-alueella pääomaverokilpailun rajoittaminen kasvattaa yhteiskunnan hyvinvointia. Tarkasteltavia toimenpiteitä yhdistää se, että ne harmonisoivat yritysveropohjia mutta jättävät jäsenmaille oikeuden päättää yritysverokannasta. Verokilpailun mahdollisuus jää voimaan.</p> <p>Käytännesäännöt estävät kaikkein liikkuvimmille yritysmuodoille suunnatut (merkittävät) veroedut. Tutkielman yksi keskeinen tulos on se, että käytännesäännöt eivät poista verokilpailua EU:n alueelta – verokilpailu siirtyy käytäväksi maiden yleisillä verokannoilla. Se, johtaako koordinointi ei-koordinoitua järjestelmää ”parempaan” tulokseen, riippuu ensisijaisesti eri yritysveropohjien verojoustojen eroista. Jos erot ovat tarpeeksi suuret, on mahdollista, että käytännesäännöt kasvattavat hallitusten verotuloja. Käytännesääntöjen vaikutus kansalaisten hyvinvointiin näyttäisi riippuvan liikkuvimman yritysveropohjan kokonaismäärästä ja ”herkkyydestä” reagoida eroihin jäsenmaiden verokannoissa. CCCTB-mallissa konsernin verotettava voitto laskettaisiin yhdistämällä sen jäsenmaittaiset voitot ja tappiot. Tämä kokonaisveropohja jaettaisiin niiden jäsenmaiden kesken, joissa konsernilla on toimintaa. CCCTB-mallin verokilpailuvaikutusten kannalta olennaiseksi muodostuu se mekanismi, jolla kokonaisveropohja jaetaan. Todennäköiseltä vaikuttaa ns. jakokaavaa, joka sisältää konsernin pääoman ja palkkasumman kussakin maassa ja mahdollisesti lopputuotteiden myynnin. Verokilpailuvaikutusten arvioinnin kannalta hankalaa on se, että käyttäytymisvaikutukset näyttäisivät riippuvan olennaisesti jakokaavan muuttujista – vaikutusten ollessa mahdollisesti jopa päinvastaiset. Kokonaisarvion muodostaminen CCCTB-mallin verokilpailu- ja hyvinvointivaikutuksista onkin hyvin hankalaa.</p> <p>Tutkielmassa analysoidaan yksityiskohtaisesti tilannetta, jossa jakokaava sisältää ainoastaan pääoman. Tällöin tuloksena on verokilpailun kiristyminen – verrattuna erillisverotuksen tilanteeseen – ja mahdollisesti yhteiskunnan hyvinvoinnin lasku. Lisäksi jakokaava ”uudelleenjakaa” verotuloja korkean verokannan maista matalan verokannan maihin. Tämän voi olettaa vähentävän hankkeen poliittista kannatusta.</p> <p>Tutkielma referoi myös verokilpailukirjallisuuden keskeiset tulokset. Lisäksi tarkastellaan nykyistä yritysverotuksen tasoa EU:ssa ja eroja maiden välillä. Koska tarkastelun kohteena on yritysverotuksen koordinointi EU:ssa, on teoreettisten suositusten lisäksi huomioitava yhteistyön poliittiset realiteetit. Tästä syystä tutkielmassa tehdään katsaus välittömän verotuksen koordinoinnin historiaan EU:ssa.</p> <p>Keskeisimmät lähteet:</p> <p>Diaw ja Gorter (2003): Harmful Tax Practices: To Brook or to Ban? FinanzArchiv 59.</p> <p>Gordon ja Wilson (1986): An Examination of Multijurisdictional Corporate Income Taxation under Formula Apportionment. Econometrica 54.</p>			
Avainsanat-Nyckelord-Keywords Euroopan unioni yritysverotus verotus koordinointi käytännesäännöt CCCTB-malli verokilpailu			
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited			
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information			